

**UCHWAŁA NR XXI/182/2017
RADY GMINY WALCE**

z dnia 15 marca 2017 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2017–2019

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016, poz. 575 ze zm.), Rada Gminy Walce uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2017–2019 dla Gminy Walce, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Walce.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Józef Nossol

Załącznik do Uchwały Nr XXI/182/2017

Rady Gminy Walce

z dnia 15 marca 2017 r.

I. WSTĘP

Gminny Program Wspierania Rodziny wyznacza zespół planowanych działań mających na celu wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w procesie przywracania zdolności tych rodzin do prawidłowego funkcjonowania w szczególności poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej.

Rodzina jako podstawowa komórka życia społecznego jest pierwszym i najważniejszym środowiskiem wychowawczym dziecka, kształtującym jego osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzina jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczaniu dziecka.

Sprawowanie władzy rodzicielskiej polega głównie na opiece i wychowaniu dziecka oraz dbałości o jego prawidłowy rozwój, ochronę zdrowia, umożliwienie edukacji oraz rozwijanie talentów. Powinna ona przede wszystkim chronić interes dziecka oraz realizować w praktyce zasadę ochrony jego dobra.

Dziecko pozostaje pod władzą rodzicielską do pełnoletności tj. ukończenia 18 roku życia. Instytucja władzy rodzicielskiej ma służyć przede wszystkim ochronie dobra dziecka. W sytuacji, gdy przez problemy w środowisku rodzinnym, nieudolność wychowawczą rodziców bądź pozostawanie w sytuacji kryzysowej, dobro to jest zagrożone, dziecko powinno być chronione przez władze publiczne.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny może zagrażać szereg czynników, wśród których istotną rolę odgrywają zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną, czyli taką, która nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci i innych członków rodziny oraz pomyślnie rozwiązywać swoich problemów i sytuacji kryzysowych.

Problemy występujące w takiej rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Alkoholizm, narkomania, przemoc, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy również problem ubóstwa, czy długotrwałego bezrobocia. Są one najczęściej przyczyną niedostosowania społecznego dzieci.

W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi, moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Dlatego, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników przychodni medycznych, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną.

Celem polityki prorodzinnej państwa z punktu widzenia ochrony dobra dziecka jest wspieranie i pomoc ukierunkowana na przezwyciężenie trudności i usamodzielnienie poprzez wskazanie sposobów wyjścia z sytuacji kryzysowej i odpowiednie wsparcie materialne.

Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloproblemowej, należy kierować się zasadą podstawowej roli rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo - wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie. Stąd założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej, już na etapie, gdy problemy się zaczynają oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę.

II. PODSTAWA PRAWNA

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Walce na lata 2017-2019 określa zadania Gminy wynikające z:

- a) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 575 ze zm.),
- b) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930, ze zm.),
- c) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015 poz. 1390 ze zm.),
- d) ustawą z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 poz. 487 ze zm.).

III. CEL GŁÓWNY

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w procesie przywracania ich zdolności do prawidłowego funkcjonowania.

IV. CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Pozostawienie dziecka w rodzinie naturalnej.
2. Wsparcie rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo-wychowawczych.
3. Wsparcie materialne dla rodzin ubogich z dziećmi (pomoc materialna i rzeczowa, dożywianie wszystkich wymagających tego dzieci, monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin dysfunkcyjnych).
4. Zapewnienie pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie.
5. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie tych już istniejących:
 - a) monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem, także niewydolnych wychowawczo z różnorodnymi problemami (przemoc, choroba, uzależnienia),
 - b) motywowanie rodziców ze środowisk zagrożonych do podjęcia terapii oraz monitorowanie tej terapii,
 - c) zapewnienie dostępności poradnictwa i konsultacji,
 - d) informowanie o miejscach i możliwych formach pomocy,
 - e) organizowanie wypoczynku dla dzieci,
 - f) zapewnienie opieki asystenta dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
 - g) podnoszenie kompetencji rodzin tego wymagających w zakresie pełnienia prawidłowych funkcji opiekuńczo- wychowawczych poprzez szereg działań (warsztaty, szkolenia, konsultacje, poradnictwo,
 - h) partycypacja w kosztach pobytu dziecka w rodzinie zastępczej (zadania własne gminy). W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka, w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo- terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:
 - 10 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka- w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
 - 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka- w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
 - 50 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka- w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
 - i) podejmowanie i koordynacja działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej.

V. ADRESACI PROGRAMU

Gminny Program Wspierania Rodziny skierowany jest do rodzin zamieszkałych na terenie gminy Walce niewydolnych opiekuńczo i wychowawczo oraz do rodzin, których dzieci są już umieszczone

w pieczy zastępczej – chętnych do współpracy z pracownikami służb społecznych na rzecz odzyskania opieki nad dziećmi.

VI. SPOSÓB REALIZACJI CELÓW

1. Systematyczna współpraca instytucji i podmiotów działających na rzecz rodziny i dziecka (m.in. wymiana doświadczeń, informacji itd.).

2. Wspieranie interdyscyplinarne rodziny w przezwyciężaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych.

3. Poradnictwo specjalistyczne.

4. Zatrudnienie asystenta rodziny.

5. Pomoc finansowa i rzeczowa dla rodzin.

6. Edukacja środowisk niewydolnych wychowawczo.

7. Podnoszenie świadomości i wrażliwości społecznej wobec sytuacji dzieci.

8. Zatrudnianie asystentów rodziny w rodzinach przeżywających trudności.

9. Systematyczne podnoszenie kwalifikacji i wiedzy przedstawicieli różnych grup zawodowych działających w obszarze wspierania rodziny(m.in.: szkolenia).

10. Upowszechnianie informacji o instytucjach świadczących specjalistyczne poradnictwo (ogłoszenia, strony internetowe, itp.).

11. Praca socjalna z rodzinami mająca na celu wzmocnienie rodzin lub uzyskanie przez te rodziny zdolności prawidłowego funkcjonowania.

12. Partycypacja w kosztach pobytu dzieci w pieczy zastępczej.

13. Organizowanie grup wsparcia i grup samopomocowych.

14. Monitorowanie prowadzonych działań, które pozwolą na systematyczną ocenę efektów.

VII. REALIZATORZY PROGRAMU

1. Realizatorem Programu jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Walcach we współpracy z:

a) Zespołem Interdyscyplinarnym ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Walcach,

b) Urzędem Gminy w Walcach,

c) Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Walcach,

d) Szkołami i przedszkolami z terenu gminy,

e) Służbą zdrowia,

f) Policją.

2. W celu realizacji Programu niezbędna jest współpraca oraz wsparcie takich instytucji i organizacji jak:

a) Sąd i kuratorzy sądowi,

b) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krapkowicach,

c) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,

d) Organizacje pozarządowe.

VIII. OCZEKIWANE EFEKTY PROGRAMU

1. Zmniejszenie liczby dzieci objętych pieczą zastępczą.

2. Reintegracja rodzin naturalnych poprzez powrót dziecka do rodziny.

3. Zmiana postaw społecznych poprzez zwiększenie wrażliwości wobec sytuacji dziecka w rodzinie.

4. Wzrost poczucia sprawczości członków rodzin.

5. Zmniejszenie zjawiska wykluczenia społecznego.
6. Zwiększenie dostępności profesjonalnej pomocy dla rodzin niewydolnych wychowawczo.
7. Zwiększenie skuteczności oddziaływania na rodziny niewydolne wychowawczo.
8. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa dzieci w rodzinach problemowych.
9. Nabycie umiejętności odpowiednich zachowań przez rodziny dotknięte bądź zagrożone niekorzystnymi zjawiskami.
10. Podwyższenie kompetencji służb zajmujących się problematyką rodzin przeżywających trudności w sferze opiekuńczo-wychowawczej.

IX. FINANSOWANIE

Wspieranie rodziny jest zadaniem gminy na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dlatego głównym źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny będą środki finansowe z budżetu Gminy Walce, ale także budżet Państwa (konkursy, programy) i inne fundusze zewnętrzne (organizacje pozarządowe).

X. UWAGI KOŃCOWE

Głównym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2017 – 2019 jest stworzenie optymalnych warunków do opieki i wychowania dzieci w rodzinie naturalnej. By to się udało niezbędna jest współpraca instytucji, placówek oraz różnych organizacji wspierających rodzinę w sytuacji kryzysu. Dzięki temu oraz przy aktywnej współpracy rodzin założenia płynące z ustawy mają szansę zostać zrealizowane.

Monitoring Programu będzie przebiegał na bieżąco i polegał będzie na zebraniu i ocenie zebranych danych pod kątem realizacji wyznaczonych celów.